

1
2
2
2
26
27
28
29
30
31

1667.

23. Richterius, Christoph. Philippus: De supremo dominio
nis jure
24. Richter, Christoff. Philipp: De aggravatione delictorum.
25. Richterius, Christophorus Philippus: De probacionibus
- 26tes = Richterius, Christophorus Philippus: De successione
in familiis illustribus 2 Saampfl.
27. vac.
28. Richterius, Christophorus Philippus: In actibus contractuum
reales. I mutuum. II commodatum III depositum
IV. pignus.
29. Schroeter, Inustus Fredericus: De constituto conven-
tionali seu obligatorio.
30. Schroeter, Inustus Fredericus: De inventario
31. Schroeter, Inustus Fredericus: De constituto
possessorio.

1664.

32. Schroeter, Emerus Fredericus: De operis novæ muneris
non verbali
- 33^a = ⁴⁴ Schroeter, Emerus Fredericus: De jure usinitatis.
3 9. sept. 1664, 1713: 1748.
34. Stuvius, Georg Adam: De Fusa et de privilegio
senectutis
35. Stuvius, Georg Adam: De notariis sive tabellariis
nobis
36. Stuvius, Georgius Adamus: De coitionibus.
- 37^a = ⁷ Stuvius, Georg Adamus: De facultate utendi
rebus alterius in casu urgentissimæ necessitatis
ex jure naturali, gentium atq. civili.
- 38^a = ^c Stuvius, Georg Adamus: De rerum consumptione.
3 9. sept. 1664 & 1740
39. Stuvius, Georg Adamus: De absentia.

1664.

40 Wismuthen, Statim Harboreus: De legitimatione.

41. Zeppes, Walpudis: De constantio metris

Statis.

Legis

Wille

udi

Statis

cont.

3071.

S

S
-C
-M

D
R
tis

IN

16

G. 23. num. 9. 27 3

1664, 38

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
RERVM COMMVNIONE,

21

GERMANICE:

Von gemeinschaftlich besitzenden Gütern / und den offte
darbey vorkommenden rechtlichen Fällen.

Q V A M

AUTORITATE MAGNIFICI ICTORVM ORDINIS
IN ILLVSTRI HAC LL. NVTRICE SALANA,

P R A E S I D E N T E

VIRO MAGNIFICO, CONSVLTISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO
D O M I N O

GEORGIO ADAMO STRVVIO,

ICTO CELEBERRIMO, ANTECESSORE, CONSILIARIO
SAXONICO DIGNISSIMO, CVRIAE PROVINCIALIS ET
SCABINATVS ASSESSORE GRAVISSIMO, NEC NON
INCLVTAE FACVLTATIS SVAE SENIORE
LONGE MERITISSIMO,

PATRONO ATQVE DOCTORE SVO FILIALI
CVLTV AETERNVM COLENDO,

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI SISTIT
ERNESTVS SIGISMVNDVS SCHILDBACH,

AD D. MAII A. MDCLXIV. HORIS CONSVETIS.

15. J.

I E N A E

REC. LITTERIS IO. BERNH. HELLERI, 1740.

KENFRIED
UNIVERS.
ZVHALLE

Handwritten notes in red and blue ink at the top left of the page.

DISERTATIO IURIDICA

DE

REVM COMMVNIONE

GERMANICAE

Don gewollt, datt die bey dem Herrn Bischen zu Göttingen
den 27. Junij 1728. gehalten worden.

MDCCXXVIII

AUTORITATE MAGNIFICENTISSIMORVM ORDINIS

ILLVSTRIS AC ELVSTRICIS SACRATAE

UNIVERSITATIS

VIRI MAGNIFICENTISSIMO, COUNCILORVM AC ADVOCATORVM

DOMINO

GEORGIO ADAMO STRAVIO

DOCTORE PRAECEPTORIS, COUNCILORIS
AC ADVOCATORIS, COUNCILORIS AC ADVOCATORIS
AC ADVOCATORIS, COUNCILORIS AC ADVOCATORIS
AC ADVOCATORIS, COUNCILORIS AC ADVOCATORIS
AC ADVOCATORIS, COUNCILORIS AC ADVOCATORIS
AC ADVOCATORIS, COUNCILORIS AC ADVOCATORIS

PATRONO ATQVE DOCTORE SVO ILLVSTRIS

CALVAE ABBATIS COLONDO

PSYCHO-EROTICORVM EXAMINIS

ERNESTVS SIGISMVNDVS BOHNENBACH

MAIORIS ABBATIS COLONDO

GENAE

IN ABBATIA COLONDO

I. N. D. N. J. C.

CONSPECTVS DISSERTATIONIS
DE
RERVM COMMVNIONE.

Th. I. Rerum communio incommoda. II. Res f. Gentium distincta. III. Mansere quaedam res communes i. omnibus hominibus, ut res communes. IV. 2. Populo, ut res publ. V. VI. 3. Universitati, ut res universitatis. VII. Definitio. VIII. Persona contrahentes. IX. Objectum. X. Forma. XI. Obligatio inde fluens. XII. Potestas alterius domini in re communi. XIII. Quando finitur. XIV. Actio inde fluens. XV. Fundamentum. XVI. Est mixta. XVII. Differentia. XVIII. Divisio, & cui datur directa. XIX. XX. XXI. Cui datur utilis. XXII. Contra quas datur. XXIII. Duplex est hoc iudicium. XXIV. Quibus non datur. XXV. Ad quid datur. XXVI. Quo tempore praescribatur. XXVII. Quomodo libellus in hac actione formandus. XXVIII. Quid reus peremptorie excipere possit. XXIX. Quid actor probare debeat. XXX. Quando sententiam debeat ferre iudex. XXXI. Quod sit officium iudicis.

Th. I.

i res non modo ab nostra memoria propter vetustatem remotas ex literarum monumentis reperamus, sed & nostri aevi consideremus, DEVM immortalem, quot & quantae clades, quae discordia, quae discordia propter rerum communio-

A 2

nem

nem sunt exorta, & adhuc profiliunt. Illi igitur, qui
 vobis adiecit, & quibus salus publica suprema lex est,
 Rerum communione e Republica sua, tanquam Hy-
 dram Lernæam ac omnium malorum scaturiginem ad
 Garamantas & Indos relegare necesse habent, si alias be-
 ne constitutam Rempublicam non saltem habere, sed &
 fartam tectamque illam conservare volunt. Innumerus
 enim numerus incommodorum tanquam ex Equo Tra-
 jano propullulat, ut (1) Discordia, lites, atque rixæ per
 l. jure communi 26. de S. V. P. l. cum Pater 77. §. duciss.
 Fratibus 20. de Legat. II. unde etiam à S. Themidis sa-
 cerdotibus mater discordia communio appellatur ut vi-
 dere est in gloss. in c. illud. quoque 1. Dist. LXXI. (2) So-
 cordia & negligentia, per l. meminimus. 2. C. quando &
 quibus quart. Libr. X. ibi enim dicitur: naturale quippe
 vitium est negligi quod communiter possidetur, ut se-
 quis nihil habere, qui non totum habet, arbitretur, de-
 nique quoque suam partem corrumpi patiat, dum in-
 videt alienæ. Nam segnius expediunt commissa nego-
 tia plures. Et Germanorum hinc ortum proverbium:
Wiel Röche versalzen den Brey. Vid. Dd. ad l. si plures
 3. §. apparet. 6. de administr. Tut. & in §. & si 1. Inst. de
 satisd. Tut. ac Curat. Add. Aristoteles Libr. II. Polit. c. 1. ubi
 communionis regulam à Socrate in sua Rep. reprehendi-
 dit atque ad ortum damnat, & c. 5. d. Libr. II. inquit,
 plane impossibilem esse illam vitam. Videatur Magnificus
 & Nobilissimus Dn. Georg. Adam Struve Jctus, famigeratis-
 simus Professor in Illustri Salana Publ. & ibidem per biennium
 Patronus ac Præceptor meus omni honoris & observantia cul-
 tu, prosequendus in Syntagm. Jur. Civ. Exerc. XLI. tb. 2. &
 in Syntagm. Jur. Feud. c. 1. apbor. 1. in exeg. n. 1. seqq.

Th. II.

Th. II. Cum ideo rerum divisionem Reip. tum ad Pacem, tum ad meliorem rerum administrationem expedire viderent mortales, jure Gentium res sunt distinctæ, per l. ex hoc jure §. de J. & J. l. quarundam. 1. d. A. R. D. ac singulorum factæ §. singulorum. 11. Instit. de R. D. Dominia enim sunt constituta, regna condita, termini agris positi & ædificia collocata d. l. ex hoc §. de J. & J. Hinc est quod Paulo l. possessio 1. §. Dominiumque 1. de Acquir. vel Amitt. Possess. referente, Dominium rerum ex naturali possessione capisse, Nerva filius ait, ejusque rei vestigium remanere in his quæ Terra, Mari, Cæloque capiuntur. Hæc namque protinus eorum fiunt, qui primi possessionem eorum apprehenderint.

Th. III. Mansere tamen res quædam communes vel I. Omnibus hominibus, illæ sc. quæ Jure Naturali non tantum hominibus sed & omnibus animalibus sunt usui communes, atque ideo etiam à sacratisimo Imperatore nostro communes appellantur, quia per naturalem utrum in communionem veniunt, ut (1) Aer per l. quædam naturali 2. §. Et quidem 1. de R. D. juncto §. Et quidem. 1. Instit. de R. D. l. litora 3. §. maris 1. nequid in loco publ. l. si intercedat 1. inpr. de S. V. P. l. injuriarum actio 13. §. si quis 7. l. si opus 21. §. inopere. 2. quod vi aut clam. (2) Ventus l. cum talis 12. §. cum autem 1. C. de servitut. (3) Lumen l. si is 30. de Usufructu Et quemad. l. Gaurus 10. de S. V. P. (4) Mare & per hoc (i. e. quatenus terminant mare.) litora maris, d. l. 2. de R. D. d. l. 13. §. 1. Nequid in loco publ. d. §. 1. Inst. de R. D. juncta l. quarundam 1. §. omnia 1. de A. R. D. Et l. Litora, §1. de Contrab. Ems. quod tamen non absolute, sed secundum quid accipiendum i. e. quatenus mare Oceanum vel nondum occupa-

cupatum, vel secundum quosdam maris & litorum usus, quos occupantes ad se pertinere noluerunt. *Add. Nobiliss. Dn. Job. Strauch. quondam Prof. salanus celeberrimus nunc Reip. Brunsvicens. Syndicus gravissimus, in Dissert. de Imperio Maris. c. 3. tb. 2.* (5) Aqua profluens i. e. aqua fluminis cui additur maritima quatenus se, ipsa aqua ad lavandum, hauriendum, aquandum & similia adhibetur. (6) Fera bestia §. *fera igitur 12. Inst. de R. D.* ubi dicitur illud quod antea nullius est id naturali ratione occupanti conceditur. Atque hæ res sunt communes omnibus mortalibus ratione usus, ratione autem proprietatis nullius. Nullum enim Dominium Jure Gentium constitutum est, in aëre, aqua vel mari *l. deprecatio penult. ad L. Rhod. de jactu.*

Th. IV. VEL II. POPVLO AVT GENTI.

Quæ res in specie ab Imperatore nostro gloriosissimo in §. *flumina 2. & §. riparum 4. Instit. de R. D.* publica dicta sunt. Nam differunt à communibus quoad proprietatem, quia proprietates earum est alicujus populi aut gentis, quo ad usum autem cum communibus (modo non sit noxius usus illarum populo isti *per l. nemo 4. & l. riparum 5. de R. D.*) conveniunt ac in una fede morantur. Sunt namque simpliciter omnium ut *ex d. §§. & l. patet*, ut (1) Flumina & quidem publica quæ perennia sunt, & perpetuo currunt *l. ait Prætor. 1. §. fluminum 3. de Flumin.* (2) Portus *l. nemo 4. & l. riparum 5. de R. D.* (3) Jus navigandi, piscandique §. *flumina 2. Inst. de R. D. l. riparum 5. de R. D. l. Prætor un. Ut in flumin. publ. navig. lic. l. ait prætor 1. §. si in mari 17. l. quo minus 2. de Flumin. l. possideri 3. §. item feras 14. de Acquir. vel Amitt. Possess.* De Jure enim Naturali Gentium ac Civili omnibus ac singulis licitum est in publi-

cis fluminibus & stagnis piscari ac navigare, adeo ut is, qui prohibet, injuriarum actione teneatur. *l. injuriarum 13. §. si quis me, 7.* (4) Via publica *l. litera 51. de contrabend. Emt. Add. Magnif. ac Nobil. Dn. Praeses in Syntagm. Jur. Civ. Exerc. III. tb. 76. c. f.*

Th. V. VEL III. VNIVERSITATI, ut res universitatis *l. summa 1. pr. c. f. de R. D. & §. universitatis. 6. Instit. cod. ita nuncupata, quia earum proprietates certae alicujus universitatis est, usus autem singulis communis, qui in universitate illa degunt, ut Theatra, Stadia, forum, balnea publica, pascua, servus communis civitatis & c. *l. in tantum 6. §. universitatis 1. de R. D. l. prator, 2. §. & tam 2. & §. si quis in mari, 9. Nequid in loco publ. l. sed Celsus 6. in pr. de Contrab. Emt. l. injuriarum 13. §. si quis me, 7. Add. §. Idem juris Instit. de Inutil. stipul. §. loca sacra 5. Instit. de Emt. & Vend.**

§. VI. Præterea etiam privatae Res inter plures aliquando sunt communes, sive ut socios, cum nimirum vel precedente consensu societatem ineunt, rem vel in perpetuum vel ad tempus communem possident, *l. societas 1. pro socio. Vit. t. t. ff. pro socio t. t. Instit. de societate*: sive ut extra societatem in communionem incidentes; cum nimirum sine expresso consensu ineundae societatis duo pluresve in communionem alicujus rei incidunt, *§. si duorum 27. & §. quod si frumentum 28. Instit. de R. D. l. rerum 30. de Usurpat. & Usucap. l. arbor. 19. in pr. Com. divid. l. idem Pomponius 5. de R. V. l. illud quarendum 83. pro socio l. adeo quidem 7. & l. pro regione 8. de A. R. D.* Sed hæc communio rerum iterum aut incidit in res universales aut in res particulares. Res Universalis est hereditas, pluribus quoque delata modo; atque hinc ratione hereditatis communis datur Actio

Actio Familiae erciscundae §. *idem juris* 4. *Inst. de Oblig. quae quasi ex contr. nasc.* §. *quaedam actiones* 20. *Inst. de Action. §. si familia erciscunda* 4. *Inst. de Offic. Judic. T. T. D. C. Familiae ercisc.* *Add. de hac rerum communiōe in hereditate Donell. Lib. 15. Com. c. 23. Treutler volum. 1. Disp. 19. à tb. 9. usque 13. Dn. Hahn. in Wesenb. ad Tit. Famil. erciscund. Schneidw. §. quaedam act. Tit. de Action. Famil. erciscund. Inst. de Action.* In Particularibus sunt res quaevis aliae quocunque ex titulo inter plures etiam casu fortuito communes ad divisionem destinatae. Unde ratione rei singularis communis Actio communi dividendo datur atque sic oritur quasi contractus de quo inpraesentiarum mihi volupe est quaedam (pro ingenii mei modulo quo me quam lubentissimam metior) differere atque eruditorum examini subijcere. Cum autem in nomine Domini nostri Jesu Christi ad omnia consilia omnesque actus semper recte progredimur secundum sacratissimi nostri Imperatoris effarum *l. in nomine pr. C. de offic. Praef. Prator. Afric. &c.* & in omnibus conaminibus & actionibus nostris magni & omnipotentis Dei auxilium imprimis nobis implorandum est. *Nov. 85. impr.* Cuncta namque bene geruntur & competenter, si rei cujusdam principium fiat decens & amabile DEO. *Nov. 6. in praef. c. f.* è contrario vero maxime difficile est ut bono peragantur exitu quae male sunt inchoata principio *C. 1. quest. 1. can. Principatus. 25.* & ubi Christus non est fundamentum ibi nullum boni operis est super aedificium *c. 1. quest. 1. can. cum Paulus 26.* Ideo etiam hanc dissertationem ab invocatione Divini nominis auspico.

Th. VII. His nunc praemissis confero me ad definitionem nostri quasi contractus atque ejus definitionem subji-

subjicio: eumque cum Magnifico ac Nobilissimo Dno Præfidi Patrono ac Doctore meo venerando, ita definitio: Communio rerum est quasi contractus, quo ii, qui, absque inita consensu expresso societate, in re aliqua particulari junguntur, ita, ut ea ipsis sit communis, sibi invicem obligantur ad communicanda commoda & refarciendum impensas ac damna. *l. nam cum tractatu 32. pro socio l. heredes 25. §. non tantum 26. vers. fin. Eadem. Famil. erciscund. 2. §. Item 3. Inst. 3. de Oblig. qua ex quasi contr. nasc. Vid. Magnif. ac Nobiliff. Dn. Præsēs in Syntagm. Jur. Civ. Exerc. XV. tb. 18.*

Th. VIII. Personæ contrahentes sunt, qui rem aliquam communem habent inter se, non quidem ex societate, quæ expresso consensu contrahitur, *l. societates 5. §. societates 1. l. si non 29. l. nam cum 32. l. pro socio 38. l. duo 71. pro socio*, & verus contractus est: sed ex accidenti, præter spem ac propositum, ut ii, quibus res una donata ac legata, vel qui rem unam simul sine affectione societatis emerunt, *l. ut sit 31. l. ut in 33. pro socio, §. item si 3. Institut. de Obligat. qua quas. ex contr. §. quædam actiones 20. Institut. de Actionibus*. Ineunt igitur hunc quasi contractum omnes, qui secundum generales regulas bona sua administrare, atque alienare, nec non inter se contrahere possunt. *Add. Magnificus ac Nobiliff. Dn. Præsēs in Syntagm. Jur. Civ. Exerc. VI. tb. 26. seqq. usque ad tb. 42. ejusdem Exerc. VI.*

Th. IX. Objectum hujus quasi contractus sunt res omnes, quæ in communionem veniunt, sive ergo Emptionis, *per l. ut sit 31. pro socio. l. cum proponas 2. C. eod. sive Donationis*, sive Legati *per l. filia 20. §. Famil. erciscunda 4. Famil. ercisc.* sive alius negotii titulo veniunt. Huc ergo etiam

B

perti-

perinet communio Conjugum. Nam in quibusdam Regionibus moribus introductum est, ut omnium bonorum communis, ac universalis societas ipso jure inter Conjuges constituatur. Sic de Hollandia, Geldria, Flan-
 dria, Lusitania, nec non Ducatu Slesvicensi testantur il-
 lud *Grotius de Antiq. Reip. Batav. c. 2. Neostad. de pact. ante
 nupt. observ. 15. seqq. Matth. de Afflict. Decis. LXI. n. 5. Fridr.
 à Sande ad Consuet. Feud. Geldria tract. 11. t. 2. cap. 3. n. 1. Al-
 var. Valascus de Partition. & Collat. cap. 1. Decis. 183. n. 2. Cbri-
 sin. Vol. IV. Decis. 72. n. 7. Add. Simon van Leeuwen in Cen-
 sura Forens. Lib. 4. c. 23. Paul Cypreus de Sponsalibus. c. 2. §.
 14. num. 4. & §. 35. n. 5. Idem de Matrimonio c. 8. n. 5. Et
 hæc Conjugum communio etiam cum Jure Saxonico co-
 gnationem habet. *Vid. Land: R. art. 31. & 45. ubi dicitur
 maritum & uxorem omnia bona sua communiter, ac pro
 indiviso possidere. Germ. in ungetheilten Gütern si-
 gen. Matth. Coler. de Processib. Executio. part. 1. cap. 2. num.
 191. Zobel. de different. Jur. Civ. & Saxon. differ. 26.**

Th. X. Forma hujus quasi contractus consistit in
 ipsa actuali & reali communiõne. *l. heredes ejus, 25. §. non
 tantum. 16. d. eadem sunt, Fam. ercisc. l. societatem 4. in pr. pro
 socio.* Veluti si fratres confortes post mortem commu-
 nium parentum bona, quæ ex eorum successione obe-
 nerunt, indivisa retineant, lucra ac damna exinde proveni-
 entia communia illis sunt, ex eo, quod re ipsa & ipso fa-
 cto ostendant, se socios esse: i. e. rem communem qui-
 dem inter se habere, sed sine animo & conditione ineun-
 da societatis. Hinc attendenda venit differentia, quæ se
 offert inter Rerum communionem ac inter societatem.
 Nam societas in expresso consensu consistit, quia res in
 societate eo animo & affectione conferuntur, ut com-
 mu.

munes fiant, *l. nam cum 32. pro socio.* hoc autem in rerum communione non fit: sine consensu enim ac ullo tractatu de ea re habito communio suscipitur, uti hoc videre habemus in coheredibus, collegatariis, &c. Hos non consensus, sed Res, ut egregie Paulus JCr. loquitur in *d. l. heredes ejus 25. §. non tantum 16. vers. f.* & casus conjungit. Nam alter in alterum quasi fortuna incidit juxta Ulpiani effatum in *l. ut sit 31. l. nam cum 32. l. ut in 33. pro socio.* Add. Cujac. in *l. 1. h. edit. Zabrot. Dn. Franzkius ad T. pro socio num. 2. seqq. Zæsius ad T. pro socio. Vinnius Comm. ad Instit. T. de societate. Schneidw. in Inst. T. de Act. §. quadam act.*

Th. XI. Rerum communio sic inter aliquos, citra societatem constituta, duarum rerum obligationem producit: nam & consortem ad rerum divisionem obligat, & in communione manenti præstationibus quibusdam, ad eam communione pertinentibus, implicat. *l. comm. 1. l. per hoc 4. §. sicut autem 3. l. si quis 6. §. quare 1. Comm. divid. l. Idem Labeo 22. §. famil. ercisc. penult. Fam. ercisc. §. §. quadam act. 20. Inst. de Act.* Præcipua obligatio autem est, quod consortis, si sponte à communione desistere nolit, compellatur ad divisionem judicio divisorio: in eo autem hoc maxime agi notum est, ut sua cuique parte adjudicata, à communione, ad quam neque suscipiendam, neque retinendam nemo invitus compelli potest, *l. si non sortem 26. §. si centum 4. c. f. l. in communione 5. C. Comm. divid. l. invitus 156. de R. J. discedatur. l. hæc actio 1. Famil. ercisc. l. communi 1. Comm. divid. §. quadam action. 20. Inst. de Act.* Divisio igitur fit hoc modo: vel (1) si res quædam sint, quæ commode divisionem recipiant, ut earum singulæ partes singulis adjudicentur à

Judice, §. Eadem 5. *Instit. de Offic. Judic. l. Et puto 16. §. usufr.*
 2. l. item Labeo 22. §. familiae ercisc. 1. Famil. ercisc. vel (2)
 si quaedam res in divisionem veniant, quae dividi quidem,
 sed non aequaliter, possunt; ut is, qui praegravatur, ab
 altero compensationem expectet, *l. si quis §. Officio*
jud. 10. l. communi 7. §. Neratius 1. l. item quamvis 3. Comm.
divid. l. Mævius 52. §. arbiter 2. Famil. ercisc. l. si probatum
 2. C. *Comm. divid. §. Eadem, 5. Instit. de Offic. Jud. vel (3)*
 si res aliqua commode dividi nequit, ut Homo, Jurisdi-
 ctio; tunc ea res tota uni adjudicetur, ac is invicem alte-
 ri certa pecunia pro rata condemnatur. *d. l. item Labeo 22.*
l. heredes ejus 25. §. an ea stipulatio 9. l. si familiae ercisc. 55. Fa-
mil. ercisc. l. Imperator 11. ad Municip. l. cum consuet. §. inter
duos. de Aqua quotid. Et astiv. l. communi 7. §. cum de usufr. 10.
Comm. divid. l. ad officium 3. C. eodem Et d. §. Eadem 5. verb.
quod si commode Instit. de Offic. Judic. Add. Simon van Lee-
wen Censur. Forens. Libr. IV. c. 27. n. 5. Magnif. ac Nobiliss.
Dn. Praeses Syntagm. Jur. Civil. Exerc. XV. tb. 24.

Præstationes personales inducuntur vel lucri, vel
 damni, vel impensarum nomine *per l. in communi 3. Com-*
ment. divid. & quidem

(I) LUCRI, nimirum ut is, ad quem è confortibus
 aliquid ex re communi pervenit, illud cæteris communi-
 cet. *l. In summa 11. Comm. divid. l. ad officium 3. l. eod. §.*
item § 3. de Obligat. qua ex qf. contr. nasc.

(II) DAMNI, scilicet ut is, cujus dolo, culpave le-
 vi aut negligentia aliquid damni in re communi factum,
 aut datum est, illud cæteris confortibus pro cujusque por-
 tione refarciat, *l. Et puto 16. §. sed etsi 4. l. heredes ejus 25. §.*
non tantum 16. Et §. item culpa 18. l. inter coheredes 44. §. quod
ex factis, Famil. ercisc. l. cum duobus 52. §. utrum ergo 2. pro soc.
l. con-

l. contractus 23. de R. J. l. si is, 20. l. si convenerit 23. l. Sabinus 28. Comm. divid. l. si major c. f. C. eod. Add. Henning Hammel, in Tr. ad Tit. Inst. de Action. c. 51. num. 27.

(III) IMPENSARVM, nempe ut Consorti, qui propter suam partem necesse habuit impensas utiles, ac necessarias in rem communem facere, illarum expensarum a consortibus ceteris ipsi pro rata refundantur, *d. §. Item si 3. Inst. de Oblig. quae ex qd. contr. nasc. l. bis conseq. 18. §. summuum. 3. d. l. heredes ejus 25. §. idem juris 13. Famil. ercisc. l. per hoc judic. 4. §. sicut autem 3. d. l. in summa 11. l. in hoc judic. 14. §. impendia 1. Comm. divid. l. si major 4. C. eod. Add. Henn. Hammel, d. tr. de Action. cap. 51. n. 29. Magnif. ac Nobiliss. Dn. Praefatus Macenatis mei deven. Synt. Jur. Civ. Exerc. XV. 16. 25.*

Th. XII. Videmus igitur, quod nemo dominorum in re communi quidquam invito altero jure facere possit, *l. pariet. 8. d. S. P. V. l. Sabinus 28. in pr. Comm. div.* Ac exinde apparet luce meridiana clarius, prohibendi jus esse: in re enim pari seu communi potior est causa prohibentis uti Papinianus J.C. eminentissimus *in d. l. Sabinus 28. Comm. div.* docet, adde *l. per fundum 11. de S. P. R. l. receptum 18. Comm. Praedior. 6. §. 6. de Reg. in 6.* sic socius in muro communi prohibitu suo aedificare non potest, *l. an unus 11. si servit. vindic. l. quidam 13. in pr. l. fistul. 19. l. eos, qui 40. de S. P. V.* ut tamen factum opus tollat, cogi non potest, imprimis si cum prohibere poterat socius, hoc intermisit, *d. l. Sabinus 28. in m. Comm. divid.* ubi J.C. expresse ita loquitur: Et si in communi prohiberi socius a socio, nequid fiat, potest; ut tamen factum opus tollat, cogi non potest, imprimis si cum prohibere poterat, hoc praetermisit. Et licet alias, alteri per alterum iniqua conditio inferri non debeat, *l. non debet, 74. de R. J.* tamen, qui non repugnat, consensum suum dare

B 3

intel-

intelligitur, *l. sed qua Patris 12. de spons.* Et tritum immo Lipsi ac Tonsoribus notum est: consentienti, atque volenti nullam fieri injuriam, *l. in diem 9. §. ideo autem 1. de Aqua & aqua pluv. arcend.* & quod semel placuit amplius displicere non posse, *c. 21. de Reg. in 6.* neminique licitum esse mutare suum consilium in alterius injuriam, *l. nemo 75. d.R. 7.* Quapropter hoc in casu si jam edificatum est actio negatoria, jus scil. ipsi non esse ita edificatum habere non competit socio; *l. an unus. 11. si serv. vind.* ab initio etenim conatui potius obviare & prohibere debuisset, quam ad tollendum jam agere. Nam melius est in tempore occurrere, quam post vulneratam causam remedium querere, *l. liber. 1. C. quando licet unicuique, &c.* Damnum ergo quod sua culpa sentit, sentire non videtur, *l. quod quis 203. de R. 7.* Culpa autem ipsius fuit, quod consenserit, cum non debuisset consentire. Consentientibus enim & jura sua remittentibus regressus dandus non est, *l. quar. 14. §. si vend. 9. d. Aedil. edict.*

Th. XIII. Denique autem Communio dissolvitur, cum inter socios vel consortes, vel eos, qui rem vel eandem pariter emerunt, vel quibus res eadem testamento legata, *l. nihil autem. 2. Comm. divid.* lis oriatur de re ista communi, quam antea pro indiviso possederant, ac ideo in diversas partes discedant, nec non de re ista communi dividenda inter se agant, nobilissimumque Judicis officium implorent.

Th. XIV. Inde oritur Actio communi dividendo; qua illi quibus res particularis communis est, inter se agunt de re ista dividenda, commodis communicandis, damnis dolo lata & levi culpa datis, alioque interesse, re communi non recte alterum usum esse, praestandis, ac impendiis restituendis, *l. communi. 1. l. in communi, 3. l. si a des.*

des. 12. l. si is, 20. Comm. divid. §. Item si. 3. Instit. de Oblig. qua ex qf. contr. nasc. Videatur Magnif. & Nobiliff. Dn. Præsidis Syntagm. Jurispr. Exerc. XV. tb. 17. Nobil. Dn. Job. Strauch. in Diss. XXIX. ad Jus Justinian. Privat. Dissert. XIV. tb. 20.

Th. XV. Fundamentum sive causa, ex qua datur hæc Actio, est duplex: nimirum DOMINIVM, ut scilicet ex illa re cujus nonnulli sunt Domini conjunctim, aut in qua re saltem jus in re habent, unusquisque suam partem divisam accipiat, *l. communi, 1. l. in communi, 3. l. per hoc judicium, 4. Comm. divid. & l. frater tuus C. cod. Ec COMMVNIO RERVM, à qua ut recedatur petitur. d. l. communi. Comm. divid. sive ex societate, sive ex legato, sive ex donatione res communis sit. l. nihil autem. 2. Comm. divid. §. Item si, 3. Instit. de Obligat. qua ex qf. contr. nasc. Add. sæpius laudatum & citatum, Magnifici ac Nobilissimi Dn. Præsidis, Syntagma Jurispr. Exerc. XI. tb. 3. & Exerc. XV. tb. 18.*

Th. XVI. Atque ob hanc duplicem causam mixtis accensetur Actionibus hæc nostra quoque Actio Communi dividendo. §. *quædam actiones Instit. de Act. Quot autem modis mixtae actiones dicantur L. B. apud Bachov. in not. ad Treull. Vol. I. Disp. XIX. tb. 14. l. D. videre potest, ubi genera mixtarum actionum bene exponit. Nos hic nostram actionem mixtam appellamus, quia ex duobus constat, ex rebus scilicet & præstationibus, & ita in rem, & in personam datur. l. in communi, 3. in pr. l. per hoc judicium, 4. §. sicut autem. Comm. divid. & d. §. quædam actiones Inst. de Act. §. Eadem. 5. Instit. de Offic. Judic. Wesenb. par. D. Comm. divid. Cujac. par. C. Comm. divid. Rationes vero dissentientium ac negantium esse actiones mixtas, propter temporis penuriam, quo circumcludor, hic exami-*

nare, atque adducere animus mihi non est; sed sicco pede transeo, quia satis superque ac solide à Bachov. d. l. ad Treutl. l. D. refutantur.

Th. XVII. Actio autem nostra in multis ab actione Familix erciscundæ, nec non actione pro socio differt. Apparet itaque differre Eam I. ab actione Familix erciscundæ, quia (1) Actio nostra est particularis, daturque de rebus particularibus. l. per hoc iudicium, 4. l. communi, 7. l. si ades, 12. Comm. divid. Illa vero Familix erciscundæ scilicet actio est universalis, l. per Familix erciscunda. 2. Famil. ercisc. l. hereditas. 62. de R. J. (2) quia nostra actione pluries agi potest, & si aliquid in divisione hereditatis non divisum fuit, hoc communi dividendo peti potest, d. l. per hoc iudicium, 4. §. hoc iudicium. 4. Comm. divid. Illa vero regulariter non amplius, quam semel tantum agi potest. l. si filia. 20. §. Familix erciscunda, 4. (3) quia nostra actio competit omnibus, quibus res ex quacunque causa est communis, sive habeant rem communem incidenter, vel sine societate, ut quia res duobus vel pluribus simul est donata, aut legata. §. item si inter, 3. Inst. de Oblig. quæ ex qf. contr. nasc. l. nihil autem, 2. l. in iudicium, 13. l. in hoc iudicium, 13. l. in hoc iudicium, 14. Comm. divid. l. sicut in rem. 3. C. de præscript. XXX. vel XL. annor. Illa vero datur solum inter coheredes, l. hac actio. 1. Famil. ercisc. II. ab actione pro socio, & iterum quidem (1) quia nostra Actio ex quasi contractu oritur. d. §. si inter, 3. de Obligat. quæ ex qf. ex contr. nasc. Illa autem actio pro socio nimirum venit ex contractu, ut late constat ex T. D. & C. pro socio, nec non ex T. Instit. de societate. (2) quia nostra actio datur, licet res ex incidenti præter spem ac opinionem fiat communis, d. §. si inter. Illa autem requirit, ut vel expresse, vel tacite socie-

Societas sit contracta. *l. ut sit pro socio, 31. pro socio.* (3)
 quia nostra actio semper ad dividendum competit. Illa
 autem ad diversa datur.

Th. XIII. Antequam autem ad Personas progre-
 dimur, pramonendum omnino venit hanc actionem
 Communi dividundo dividi à Dd. in Directam atque Uti-
 lem. Directa est, quæ datur de rebus corporalibus &
 competit directis & veris dominis. Nimirum illis, qui
 rem habent communem, nec non pro indiviso ex iusta
 aliqua causa seu titulo, *l. communi, 7. §. prædones. 4. Comm.
 divid. l. hoc edito, 1. §. verba autem, 1. l. quo lucidius, 1. §. ideo
 autem, 1. de doli mal. & met. except. l. utaque fullo. 12. §. sed fur-
 ti, 1. de Furt. eam possident, l. communi. 1. l. per hoc iudicium,
 4. & d. l. communi, 7. §. plane. 9. Comm. divid.* Item datur
 hæc actio communi dividundo, siue neuter possideat, siue
 uterque possideat, siue alter sociorum fundum possideat,
 alter non, *l. communi, 30. Comm. divid.* siue omnes, siue
 certi ex his divisionem desiderant, *l. etsi, 8. in pr. l. si quis in
 f. 29. Comm. divid. Wesenbec. par. Comm. divid. num. 3. Treut.
 Disputat. XIX. tb. 15. Vol. 1. Schneidw. in §. quedam act. 20. de
 Act. Comm. divid. n. 15. Instit. de Act. Nobiliss. Dn. Strauch.
 in Dissert. XXIX. ad Jus Justinian. Privat. Dissert. XVI. tb. 20.
 e. f. Anton. Perez. in Comm. ad C. T. Comm. divid. n. 3.*

Th. XIX. Utilis vero datur de rebus incorpora-
 libus, acque etiam non dominis competit; si modo jus
 simile in re habeant, *l. si quis, 6. l. communi. 7. l. arbor, 19.
 Comm. divid.* Ergo illi quoque, qui in rem Publicianam
 habent, hoc iudicium exercere possunt, *d. l. communi, 7.
 §. qui in rem, 2. Comm. divid.* Item ille, qui putavit sibi
 eum alio rem, seu fundum esse communem, cum esset,
 eum alio communis, utili communi dividundo iudicio

C

agi

agi poterit; *l. si quis, §. in pr. l. in hoc iudicium, 14. §. impedi-*
dia. i. verb. at cum puto, l. si quis, 29. Comm. divid. Nec non
 in iis personis, qui fundos vectigales possident communi
 dividendo iudicium locum habet, *d. l. communi, 7. in pr.*
 Vectigalis ager autem an regionibus dividi possit, *in d. l.*
communi, 7. in pr. ab Ulpiano proponitur. Et licet nihil
 veter vectigalem etiam fundum in divisionem venire, ac
 inter condivisores dividi, neque hoc neget JC. *in d. l. in*
pr. tamen ait ab huiusmodi divisione, quæ regionibus fit,
 magis debere iudicem abstinere, quantum scilicet facere
 potest, additque rationem, ne alioquin præstatio vectiga-
 lis confundatur. *Vid. Cyprian. Regneri ab Oost erga Censur.*
Belgic. ad l. 10. T. Famil. ercisc. & ad l. 7. T. Comm. divid. Ol-
dendorp. Progymnasim. Act. For. Class. IV. Act. 22.

Th. XX. An vero Vasalli, hoc communi divi-
 dendo iudicio agere possunt pro divisione Feudi, famosa
 est quaestio, ac ob quam Dd. maxime inter se disceptant.
 Sunt namque nonnulli, qui plane negant Feudum divisi-
 onem admittere; quia feuda in totum & pro parte alienari
 regulariter prohibentur, *II. F. 9. 24. 44. 52. & 55.* ergo et-
 iam dividi, quoniam divisio se habet instar alienationis,
per l. divisio. i. C. commun. utriusque jud. Add. Tirag. de re-
tract. lig. §. 32. gloss. 1. n. 88. Morqueeb. in tract. de divisione
bonor. Libr. I. c. 2. n. 14. & 37. Barbof. collect. in Libr. III. C.
T. 38. l. 1. Alvar. Valasc. de Jure Emphyteut. quest. 38. n. 18. &
de partition. quest. 37. n. 22. Nobiliss. Dn. Job. Brunnemann.
Comm. in C. T. comm. utriusque Judic. Cum quibus Ac-
 cursius consentit, inquiens, Feudi divisionem fieri, de non
 debere, ne præstatio servitii confundatur. Alii vero di-
 stingvunt, *per text. II. F. 55. cap. 1. vers. præterea Ducatus*
 &c. inter Feudum Regale, seu dignitatis, & Feudum non
 Regale,

Regale, seu non dignitatis. De his affirmant, de illis vero negant. *Vid. Socin. conf. 67. n. 25. vers. 3. Lib. I. & conf. 165. 278. n. 1. Lib. II. Curt. Jun. de Feud. in 4. part. quest. 30. Finckelb. in contro. Feud. Disp. II. tb. 9. Domin. Arumzum Disp. ad A.B. Disc. IV. tb. 4. & Disc. VI. tb. 33.* Alii denique sunt, quibus me adjungo, qui indiscriminatim, Feuda dividi posse, statuunt. Quia moribus ac consuetudine hodie introductum etiam Feuda majora (exceptis solum Electoralibus) si res ita exigat, dividi, ac ita, §. 1. vers. *præterea. II. Feud. 55.* quo ad Feuda regalia, quippe etiam per desuetudinem abrogatum esse, mutata conditione & statu ejusmodi feudorum. *Rosenbal. de Feud. c. 7. conclus. 15. & c. 9. concl. 56. n. 5. Andr. Knichen de privileg. Saxon. non provoc. jure, c. 3. vers. Ducum Saxonie. Gail. II. Observ. pract. 153. n. 2. Borcholt. de Feud. c. 7. n. 41. Anton. Faber. in rational. ad T. D. Comm. divid. & ad T. C. de jure Emphyteu. Add. Magnif. ac Nobiliss. Dn. Præsidentem in Syntagm. Jur. Feud. c. IX. apbor. 5. in exeg. n. 4. & 5.*

Th. XXI. Præterea datur quoque utile & quasi communi dividundo, ut loquitur Ulpianus noster, in *l. si cuius. 13. §. sed si inter duos, 3. de Usufr. & quemadm. judicium illis personis usumfructum communem habentibus, l. communi. 7. §. sed etsi, 7. & §. cum de Usufr. 10. Comm. divid.* Ratione servitutum autem prædialium non datur etsi per eundem locum forsan debeantur, quia non sunt communes, utpote prædiis distinctis debita, *l. arbor, 19. §. si per, 2.* Comparit tamen nonnunquam ratione exercitii dividundi, *d. l. arbor. 19. §. si per, 2. & §. aquarum. 4. Comm. divid. & l. Lutio Titio, 4. de Aqua de quot. & stirv.* Tandem quoque inter creditores pignoratitios huic judicio locus est, salvo tamen jure debitoris, *d. l. communi, 7. §. inter eos, 12.*

§. si duo, d. Comm. divid. Add. Wesenbec. par. Comm. de
 vi l. n. 3. Zaf. ad d. T. n. 7. Anton. Faber. in d. Tract. ad d. le
 communi, 7. Sobneidw. §. quaedam actiones, 20. de Comm. di-
 vid. act. n. 15. Inst. de Act. Anton. Perez. Comm. in C. ad d. T.
 Comm. divid. n. 5. Magnificus ac Nobilissimus Dn. Praes in
 nunquam satis laudato opere Syntagm. scil. Jur. Civ. Exercit.
 & P. th. 26.

Th. XXII. His vero missis, nunc aggressum faci-
 mus etiam ad illas personas, contra quas haec actio insti-
 tuitur, & datur hoc iudicium adversus socium vel confor-
 tem, vel alium cui socii pars contigit per emtionem, vel
 alio quocunque modo. l. in communi. 3. Comm. divid. ne-
 que interest, an possideat, an non possideat, datur enim
 contra utrumque, l. communi 39. Comm. divid. Item dari
 communi dividuando Actionem contra singularem suc-
 cessorem colligunt *De ut Bart. Bald. Salices Angel. Sicbard.*
Vide Barbos. collectan. in Libr. III. C. ad T. Comm. divid. l. 1.
Anton. Perez. in Comm. C. ad T. Comm. divid. n. 3. §. 4.

Th. XXIII. Ex his apparet igitur hoc iudicium ef-
 se duplex, quia uterque & actor est, & uterque etiam Re-
 us. l. si idem n. in m. de Jurisdic. l. in tribus. 13. de Judiciis. l.
 iudicium 20. Fin. Regund. l. nihil. autem. 2. §. in tribus. 1. Comm.
 divid. l. inter coheredes. 44. §. qui familiae. 4. Famil. ercisc. l.
 actionis. 37. §. mixtae. 1. de O. & A. Iudicii vero ordinandi
 gratia magis placuit eum pro Actore habere, qui ad iudi-
 cium provocasset, d. l. in tribus. 13. l. qui appellat. 29. de Ju-
 diciis. l. in jus. 1. de in jus vocand. §. d. l. nihil autem. 2. c. f.
 Comm. divid. add. c. forus est. 10. vers. Actor. de V. S. in 610.
 Sed cum ambo ad iudicium provocant, tunc res venit
 forte dirimenda. l. sed cum. 14. de Judiciis. l. si duobus. 3. C.
 Comm. de Legat. Add. Oldend. de tr. class. IV. act. 22. Johan.

Jacobus

Jacobus Speidelius in not. ad Tbes. Pract. Besold. n. 69. verb.
 Bosen/ sortiren. Simon van Leeuwen Censur. Forens. Libr.
 IV. c. 27. num. 4. Nobiliss. Dn. Hahn. in observat. Theor. Pract.
 ad Wesenb. ad Tit. Comm. divid. n. 5. Magnific. ac Nobilissimus
 Dn. Praes. Exerc. IX. th. 4. Exerc. XIV. th. 54. Exerc. XV.
 th. 22. Syntagm. Jur. Civ.

Th. XXIV. Consideratis haecenus iis personis,
 quibus Actio communi dividundo datur, & adversus
 quos, nunc pervenimus etiam ad eas personas, quibus
 denegatur. Non igitur locum habebit communi divi-
 dundo iudicium inter Praedones, *l. communi. 7. §. praedones.*
4. Comm. div. quia nemo ex improbitate sua consequi debet
 actionem, *l. itaque 12. de Furt.* neque inter eos, qui rem
 clam possident, quia injusta & vitiosa semper clandestina
 possessio est, *d. l. communi. 7. §. d. §. inter praedones, 4. l. se*
dua. 3. Uti possidetis. l. prator. 1. §. t. t. quod vi aut clam. Ne-
 que Colonis, neque eis, qui depositum susceperunt, hoc
 nostrum iudicium Communi dividundo competit, quam-
 vis naturaliter possideant, *l. communi. 7. §. neque Colonis. 11.*
Comm. divid. Ratio autem cur illis actio nostra non de-
 tur, est, quia Coloni vel Depositarii nullo modo rem pos-
 sideant animo Domini, vel ut Domini, sed potius animo
 alieno, seu alienae potius utilitatis, quam propriae gratia,
 & licet sint in pradio, tamen non possident, *per l. officium*
autem. 9. e. f. de Rei vindic. l. Celsus scribit. 5. §. Julianus au-
tem. 1. Ad Exhibendum. l. possessio. 1. §. per eum, 8. §. l. permi-
sceri. 52. de Acquir. vel admitt. Possess. l. certe si interim. 6. §. is,
qui rogavit, 2. de Precario, l. qui ex conducto, 1. C. Comm. de
Usucap. Add. Cyprianus Regneri ab Oosterga Censur. Belgic. in
Tit. Comm. divid. ad l. communi. 7.

Th. XXV. In hac autem nostra actione commu-

nium rerum singularium divisionem petimus, *l. communi*.
 1. *l. in communi*. 3. *l. per hoc iudicium*. 4. *Comm. divid.* Item
 personales præstationes, nimirum (1) impensæ de in rem
 communem factæ, exiguntur, ad quas alter alteri ex quasi
 contractu communione est obligatus, *d. l. in communi*. 3.
d. l. per hoc iudicium. 4. §. *sicut autem*. 3. *l. si quis*. 6. §. *quare*. 1.
l. in summa. 11. *Comm. divid.* §. *idem*. 3. de *Oblig. quæ quasi ex*
contractu nasc. Et (2) hac actione repetuntur quoque fru-
 ctus, quos alter ex re communi solus percepit, sive colen-
 do, sive locando fundum, *d. l. per hoc iudicium*. 4. §. *sicut*. 3.
c. f. d. l. si quis, 6. §. *sive autem*. 2. *d. l. in summa*. 11. *Comm. di-*
vid. nec non datur actio nostra, si quis rem communem
 deteriore fecerit, forte servum vulnerando, aut ani-
 mum ejus corrumpendo, aut arbores ex fundo exciden-
 do, *l. etsi non omnes*, 8. §. *venit*. 2. *Comm. divid.* Denique
 quicquid dolo culpæ socii admissum est nostro iudicio
 continetur, *l. si is*, cum 20 *Comm. divid.* Divisio autem ista
 quomodo instituenda una cum præstationibus personali-
 bus supra in th. XI. expositum fuit, quo nos referimus.

Th. XXVI. Nos statuimus perpetuam esse no-
 stram Actionem, secundum vulgatum versiculum :

Actio Communi nullo præscribitur ævo.

l. pen. Cod. Comm. div. Et t. t. D. eod. & quia nemo invi-
 tus in communione detinendus est, *l. si non fortem*, 26. §.
si centum 4. de *Condict. in deb.* licet etiam ita conventum sit,
l. in hoc iudicium, 14. §. *si conven.* 2. *Comm. divid.* etsi per XL.
 aut plures annos in communione steterint, facultati divi-
 dendæ non præscribitur, quia dividere velle, res est meræ
 facultatis. Verum enimvero, illi, qui contrarium statu-
 unt, adducunt textum, *l. super annali*. 1. §. *adhuc*. 1. *verb.*
nemo itaque audeat, neque act. Fam. ercisc. neque comm. divid.
 actionis

actionis vitam longiorem esse. XXX. annis interpretari. C. de Ann. Except. atque ita ex hoc textu probare se allaborant actionem nostram intra XXX. annos præscribi. Sed Resp. d. l. textum loqui, ac procedere, prout ex ejus literatura & contextura apparet; scil. quoties unus saltim possidet, & alius, qui habet communionem non possidet; nam tunc actio illa personalis competens illi, qui non possidet, ad petendum dictam dimidietatem, vel partem, quam habet in re communi, bene præscribitur XXX. annis, & hoc est, quod probat *d. §. ad hac. i. d. l. i. C. de Ann. Except.* non vero procedit in pluribus possidentibus rem communem, nam illis non currit præscriptio, quo minus quilibet eorum quocumque tempore possit petere divisionem, si enim divisioni præscriberetur multiplicarentur, alias lites, cum tamen præscriptio ad lites dirimendas est introducta. *Add. Guttier. de juram. confirm. p. 1. c. 58. n. 9. Nob. Dn. Brunnem. Comm. in Cod. ad d. l. super annuali. i. T. de Ann. Except. Barbof. collect. in Cod. Tom. 1. ad T. Comm. divid. l. in communione, s. Anton. Perez. in Cod. ad d. T. Comm. div. n. 7. & n. 8. Schurff. conf. 37. n. 15. Bald. de præsc. p. IV. quæst. 18. Wesselingius in Nomognostico Jur. Univ. Theor. Pract. Vol. 1. p. 30. Magnif. ac Nobiliff. Dn. Præses in Synt. Jur. Civ. Exerc. XV. lb. 27.*

Th. XXVII. Denique cum hætenus in hac nostra Dissertatione exposuimus omnia fere necessaria requisita, quæ pertinent ad instituendum Judicium nostrum, ac simul consideratis personis, quibus & adversus quas datur. Ergo existimamus, nec oleum, nec operam perdere, si paucula quædam, pro ingenii tenuitate, ac temporis simul habita ratione, ad praxin pertinentia adduxerimus, quæ ex antea dictis tanquam principis deduci debent.

Nam

Nam jure bene cognito, illud ad negotia obveniētia caute, ac prudenter est applicandum, si aliquis in ista applicatione hæsitet, nunquam sibi certam juris cognitionem comparare potest. Cum enim praxis non in nudis formulis persistat, sed potius in exacta, ac ingeniosa juris applicatione, ideo casu forte obveniēte, sic eius Libellus in foro formandus.

FORMA LIBELLI:

Sor dem N. N. erscheinet N. N. bedinget Ihm alle competirende Beneficia juris und erspriessliche Rechts-Wohlthaten / und saget kürzlichen / wie / daß Er Kläger / einen Weinberg zwischen N. und N. Weinbergen vor dem Johannis-Thor liegende / mit Beklagtem zugleich umb baares Geld erkauffet / auch solchen Weinberg nunmehr nahe in die vierzig Jahr lang zugleich besessen / und die Früchte und Nutzungen davon mit einander genossen.

Weil dann aber neulicher Zeit / ohngefähr vor sieben Wochen / zwischen Klägern eines / und Beklagten andern Theils / wegen des Fränckischen Gewächses Theilung / so in gemeldtem Weinberge dieses Jahr gewachsen / ein sehr hefftiger Streit und Zwist entstanden und vorgelauffen ist: Nehmlichen, es hat Beklagter / in Abwesenheit und ohn Vorbewußt des Klägers / das Fränckische Gewächse ganz ablesen lassen / und nachmahls über hundert Floren Rheinisch daraus Nutzung genossen. Weil aber Kläger dieses Jahr allein auff die zwanzig und mehr Thaler baare Unkosten auffgewendet / den Weinberg recht zu bestellen / und in gutem Wohlstande zu erhalten; vorgedachter

Be

Beklagter aber / solche wieder zu erstatten / sich nicht nur weigert, sondern auch / über dieses ansezo gemeldete hundert Floren Rheinisch / mit Klägern zu theilen sich ganz nicht verstehen will. Als erachtet Kläger nicht rathsam zu seyn, diesen Weinberg in künfftig und hinfführo mit Beklagten in gemein zu besizen; indem Kläger über dies wohl und reiflich erwogen, den Zanck / Streit / Mißtrauen und ander viel unzehlich Ubel, so aus der Sachen Gemeinhabung entspringet, und solche gleichsam auff dem Fuße begleitet: Ja auch Niemand wider seinen Willen / von Rechtswegen / gezwungen und angehalten wird / in ungetheilten Gütern zu verbleiben, sondern jedem frey stehet / von der Gemeinschaft abzustehen / nach seinem Belieben / und die Theilung vom Richter zu bitten. Derowegen wird Kläger / (diesen allen / und andern mehr Ungelegenheiten / so aus der Sachen Gemeinschaft fließen / vorzukommen) nothdringend gezwungen / die Sache an N. N. gelangen zu lassen: demüthigst bittende; Sie geruhen gedachten Beklagten von Vmpts wegen dahin zu halten, daß Er die hundert Floren Rheinisch / so Er aus dem Fränckischen Gewächse gewonnen / mit Klägern nicht nur gleich theile; sondern auch den Schaden / so Klägern dadurch zugestossen / nebst aller gerichtlichen Unkosten Entrichtung ersetze und gutf mache: Benebensst belieben Sie auch wohlgedachten Weinberg in zwen gleiche Theil zu theilen / und jedem sein gebührendes, und von Rechts wegen ihm zukommendes Theil zu adjudiciren etc.

D

Th. XXIX.

Th. XXIII. Deinceps etiam bene observandum venit, quid Reus excipere possit. Excipit autem Reus vel (1) quod non ejusmodi summam, sive tantam quantitatem, quam Actor in Libello suo expresserat, atque descriperat, ex fructibus vinearum predictarum perceperit; sed quod infelici fato ac plane casu fortuito, milites ipsum omnibus suis rebus spoliaverint: Adeoque hanc propter causam & hoc perceptum infortunium non tenentur ad restitutionem, sive praestationem fructuum perceptorum, quia alias casum fortuitum nemo praestare tenetur, *l. contractus, 23. de R. J.* & tale damnum fatale neque consilio, neque prudentia sua quisquam mortalium praevideri potest. Vel (2) Praescriptionem adducens, quod nimirum cum Actore in communione hujus vinearum ultra triginta annos continuo fuerit. Atque ideo praescriptum esse huic Actioni, cum actionibus mixtis intra spacium triginta annorum praescribatur, *per textum, l. super annalr. ad hoc cum nihil, 1. C. de Ann. Except.* Vel (3) quod etiam pactum fecerint inter se, ne divisio fieret vinearum intra certos annos. Unde neuter neque Actor, neque Reus vinearum divisionem petere potest, antequam illud destinatum tempus elapsum, *l. in Communi, 3. §. si quid ipsi, 1. l. in hoc iudicium, 1. 4. §. si convenit, 2. Comm. divid.* Adeo ut iudex quoque id ipsum sequi, & pronunciari cogatur, de quo inter litigatores conventum est, *per l. si convenerit, 26. de Re iudicat. l. hoc edicto, 1. §. inde quaritur, 10. de Oper. nov. nunciat.* Namque nihil tam congruum fidei humanae, quam ea, quae inter eos placuerunt servare, *per l. Huius edicti, 1. in pr. §. l. juris gentium, 7. §. ait Praetor, 7. de Pact. nec non, l. hoc edicto, 1. de Constit. Pecun. l. qua ratione, 9. §. hac quoque res, 3. de A. R. D. l. nemo potest, 75. de R. J. add. e. quod*

quod semel, *21. de R. J. in 6to.* Vel (4) quod Reus etiam Actori prohibuerit, ne ejusmodi sumtus faceret pro parte sua, quia ipse commodius potuisset impendere. Nunc vero manifestissimi juris est, in re communi semper potiorem ac nobiliorem esse causam prohibentis, *l. Sabinus. 28. Comm. divo.* Male ergo reperit sumtus Actor quos temere fecit, ac imputat sibi damnum, quod culpa sua sentire cogitur, *l. quod quis. 203. de R. J.* Vel (5) quod res sit indivisibilis: v. g. ager vectigalis, qui regionibus dividi non posset: alioqui vectigalis praestatio confunderetur. *l. communi 7. in pr. Comm. divid. ubi add. Anton. Mornac. in observat.*

Th. XXIX. Porro, quod Actoris probationem concernit, ille tenetur omne id perspicue & succincte non dubie, nec superflue probare, quod in Libello ab eo narratum & à Reo negatum fuerit, nimirum, quod Reus (1) fructus v. g. ex vinea solus perceperit. (2) quod sumtus quos suo are in praedictam vineam impenderit necessarij aut utiles fuerint.

Th. XXX. Peractis iis, quae juxta procedendi modum in judiciis, peragenda sunt, judex causam & acta examinat, & litem per sententiam decidit. Fertur autem sententia à Judice, vel absolutoria, cum vel Actor, id quod probare debebat, probare non potuerit, Reus vero exceptiones suas certis fundamentis ac firmissimis rationibus stabiliverit; vel condemnatoria, ut scilicet res dividatur, & fructus, & impensas restituat Reus, quando Actor illud, quod sibi injunctum erat, satis superque probationibus, ac argumentis non contemnendis firmaverit; Reus autem exceptionis Jure non validas objecerit, aut illas probare non potuerit, *ol non opp. 21. de R. J.*

Th. XXXI. Fungitur autem in hac nostra actione Judicis officio, aut qui Jurisdictioni præest. *l. si probatum. 2. l. si major. 4. C. Comm. divid.* aut qui Judex datus est, & inde aliquando Judex, aliquando quoque arbitri appellatur, *ut in l. in communi. 3. §. si quid. 1. c. f. Comm. divid. l. ad officium. 3. C. eod. l. si divisionem. 15. l. si cogitatione. 21. Famil. ercisc.* Judicis vero officium in genere in eo consistit, ut is boni ac innocentis viri officio fungatur, *per l. cetera 4. §. mala. 1. Famil. ercisc.* ac boni viri arbitrato judicet. *l. sed si 17. §. ait Prator. 5. de Injuriis.* In specie Judicis officium consistit in accurata observatione, ut res, quæ inter consortes, vel alios communes fuerint, adhibitis fide dignis, ac istarum rerum peritis æstimatoribus, justo, atque vero pretio taxentur, & deinde recte ac æqualiter ita æstimata dividantur, nec non singulis consortibus, aut collegatariis pro portione adjudicentur, *l. item quamvis, 10. §. in communi. 2. Comm. divid. & l. ad officium, 3. C. eod.* Aut quando divisio commode fieri nequit, ac ita res divisionem respuunt, ut fere impossibilis videatur. Tunc tota res à Judice uni erit adjudicanda, & quidem illi, qui plures partes habet, *per d. l. Ad officium, 3. vers. majoris pretii. C. Comm. divid.* Ille autem cui res est adjudicata in æstimationis partem condemnari debet, *per §. eadem 5. Instit. de Offic. Judic.* cum æstimationis præstatio vicem rei iustineat, atque rem repræsentet, *l. quia, qui. 39. de Usufr. & quemadm.* Aut quando res sine injuria commode dividi non potest, ac propterea partes inter se altercantur, atque rixas foveant, & unusquisque illorum rem sibi adjudicari desiderat; tunc in ejusmodi casu Judex licitationem debet aperire, nec non socio plus licitanti universam rem ad-
judi-

judicare, inter ceteros confortes vero pretium deinceps dividere. *l. frater tuus. 1. l. si probatum. 2. l. ad officium. 3. Cod. Comm. divid.* Aut quando omnes focii idem pretium offerant, nec inter se conveniant, cui potius res universa adjudicetur, tunc extraneus Licitor admittendus erit, vel si forte fortuna contingat, quod, qui plus licitatur non offerat ad huc justum pretium, & ceteri focii, quibus res angusta domi, atque propterea ad justum pretium solvendum incapaces sunt, tunc quoque extraneus Licitor admittitur. *d. l. ad officium. 3. C. Comm. divid.*

Atque ita DEI Ter Optimi, Ter Maximi auxilio differtationem nostram ad finem perduximus: plura quidem non solum adducenda, sed & adducta latius deducenda fuissent; nisi maxima temporis angustia, ac itineris suscipiendi necessitate exclusi subsistere juberemur. Tu igitur L. B. si quid inveneris, quod animi tui expectationi non ex asse respondeat, ut huic conatui atatique juvenili ex æquo & bono veniam largiaris, nec non tam eventum, quam conatum respicias, unicum est, quod obnixè rogo. Me enim in præsentiarum ingeniosissimum Pictorem Timanthem potius imitatum fuisse reputa, qui ingentis Cycloproceram magnitudinem, parva in tabula expressurus, pollicem ejus duntaxat penicillo suo adumbravit. Sed quid ego? Ne pollicem quidem hujus nobilissimæ materiæ, vix unguem imò hac vice ostendi, aut ostendere potui. Verum jam fatis est, mea vela lego, terramque saluto:

MAXIMA CLEMENTI LAVS SIT
HONORQUE DEO.

D ;

CO-

COROLLARIA.

EX

JVRE CIVILI.

I.

Rem eandem pariter ementes, societatem contraxisse non intelliguntur.

II.

Conventio, ne Divisio fiat, licet jurata sit, non est servanda.

III.

Socius, qui ignorante socio mortuum in communem locum intulit, familiae erciscundae, vel communi dividundo conveniri potest.

IV.

Divisio valet, si Clericus & Laicus, quorum ille ab hoc provocatus erat, judicio divisorio agunt coram seculari iudice, atque ideo incompetentem, sed partes approbant ipsius sententiam, & quilibet acceptat sibi assignatam portionem.

EX

EX

JVRE FEVDALI.

I.

Jus circa mineralia omnimodo pertinet ad Regalia.

II.

Filius Naturalis in Feudo succedere non potest.

III.

Vasallus Domino egeno obligatus est alimenta subministrare.

IV.

Feudum ob investituram non petitam amissum, ad Dominum revertitur.

EX

JVRE PVBLICO.

I.

Camera Imperialis de Feudis Regalibus cognoscere non potest.

II. Regi-

II.

Regibus Majestas deneganda non est, qui quasdam ditiones, ut Vasalli possident, modo reliquas Supremi Imperii Jure tenent.

III.

Libertati civili, ac supremo juri civitatum non officit, si ab altero PRINCIPE aut Populo ditiones illius militari praesidio teneantur.

IV.

Coedera inaequalia, (ut cum vi pacis inter diversos populos initae, alteruter populus aut Princeps tenetur alterius, in cujus est clientela, Majestatem comiter revereri, aut eosdem hostes aut amicos habere, quos velit altera pars; aut nulli exercitui, cui cum altera parte bellum fit transitum comitatumque dare; aut certis locis non aedificare arces, &c.) non efficiunt, quominus is populus, qui ad haec tenetur, separatum Imperium constituta, neque enim ea reverentia subjectionem includit.

F I N I S.

Jena, Diss., 1664 R-Z

ULB Halle

3

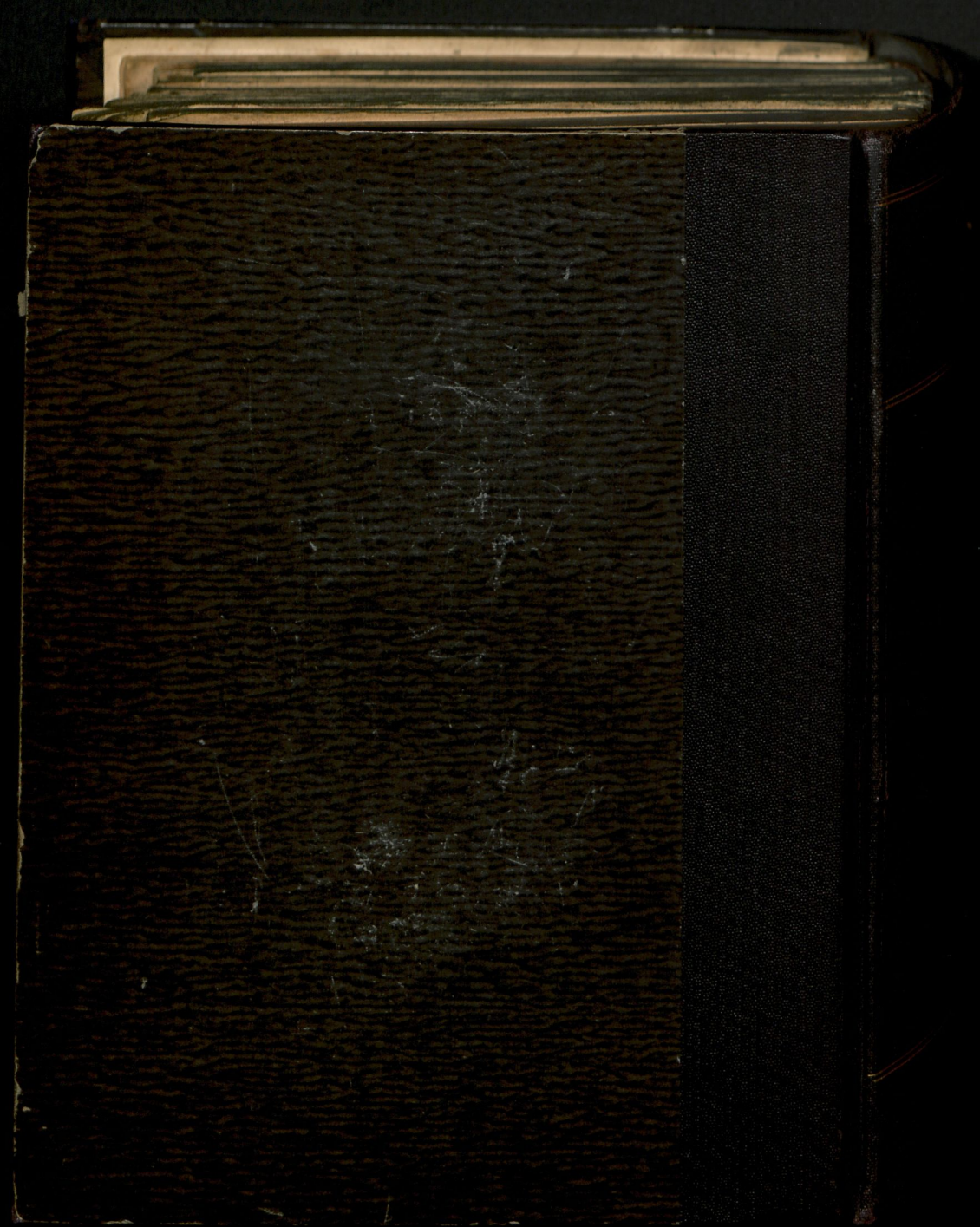
004 852 230

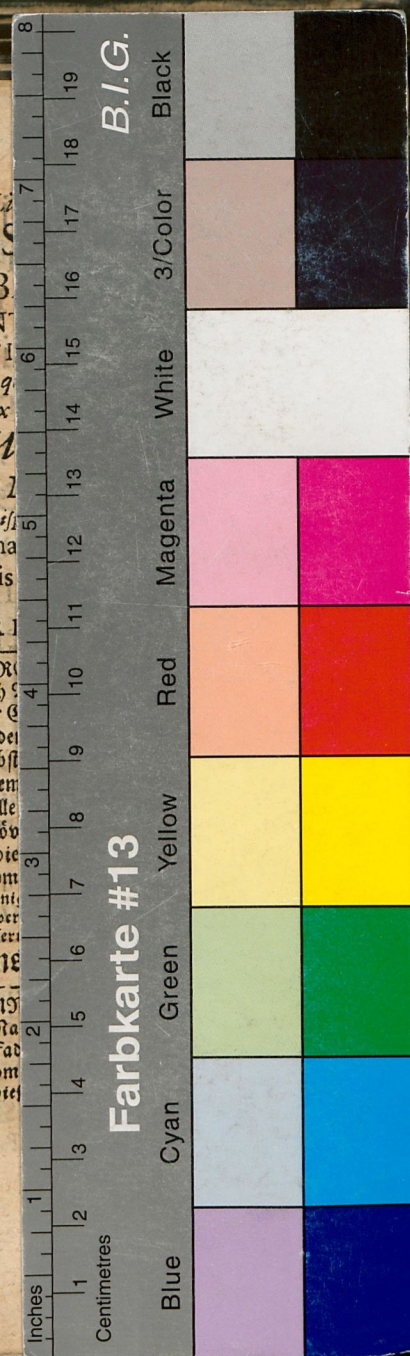

f

TA → OL nur 1 Stück f

1017

16

G. 23. num. 9. 27
1664, 38

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
RERVM COMMVNIONE,

GERMANICE:

21

Von gemeinschaftlich besizenden Gütern / und den off
darbey vorkommenden rechtlichen Fällen.

Q V A M

2.51

AUTORITATE MAGNIFICI ICTORVM ORDINIS
IN ILLVSTRI HAC LL. NVTRICE SALANA,

P R A E S I D E N T E

VIRO MAGNIFICO, CONSVLTISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

D O M I N O

GEORGIO ADAMO STRVIO,

ICTO CELEBERRIMO, ANTECESSORE, CONSILIARIO
SAXONICO DIGNISSIMO, CVRIAE PROVINCIALIS ET
SCABINATVS ASSESSORE GRAVISSIMO, NEC NON
INCLVTAE FACVLTATIS SVAE SENIORE
LONGE MERITISSIMO,

PATRONO ATQVE DOCTORE SVO FILIALI

CVLTV AETERNVM COLENDO,

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI SISTIT

ERNESTVS SIGISMVNDVS SCHILDBACH,

AD D. MAII A. MDCLXIV. HORIS CONSVETIS.

I E N A E

REC. LITTERIS IO. BERNH. HELLERI, 1740.

